

MEB-AGS

Milli Eğitim Bakanlığı-Akademi Giriş Sınavı

Eğitim Bilimleri

REHBERLİK

Tamamı Çözümlü

Soru Bankası

EĞİTİM BİLİMLERİ
REHBERLİK VE ÖZEL EĞİTİM
SORU BANKASI

Editör

Turgut MEŞE

Yazar

Komisyon

©

Bütün hakları Data Yayınlarına aittir.

Yayınevinin izni olmaksızın, kitabın tümünün veya bir kısmının elektronik, mekanik ya da fotokopi yoluyla basımı, çoğaltılması ve dağıtımı yapılamaz.

Sertifika No

40447

Sayfa Tasarımı

Data Dizgi Grafik

Kapak Tasarımı

Data Grafik Tasarım

Baskı ve Cilt

Data Dijital Matbaacılık

ANKARA

İLETİŞİM

İvedik Organize Sanayi Matbaacılar Sitesi

1518 Sok. Mat-Sit İş Merkezi No:2/20

Yenimahalle / ANKARA

Tel: 0 312 384 29 95 - 0 505 925 57 81

Fax: 0312 342 23 58

www.datayayinlari.com

bilgi@datayayinlari.com

İÇİNDEKİLER

1. BÖLÜM: ÇAĞDAŞ EĞİTİM VE ÖĞRENCİ KİŞİLİK HİZMETLERİ5

TEST 1	5
TEST 2	8
TEST 3	11
TEST 4	14

2. BÖLÜM: REHBERLİĞE GİRİŞ16

TEST 1	16
TEST 2	19

3. BÖLÜM: REHBERLİĞİN İŞLEVİ VE İLKELERİ22

TEST 1	22
TEST 2	25
TEST 3	28
TEST 4	31

4. BÖLÜM: MASLOW'UN İHTİYAÇLAR HİYERARŞİSİ .33

TEST 1	33
TEST 2	36

5. BÖLÜM: REHBERLİK HİZMET ALANLARI VE PSİKO-LOJİK DANIŞMA KURAMLARI38

TEST 1	38
TEST 2	42
TEST 3	45
TEST 4	48
TEST 5	51
TEST 6	53

6. BÖLÜM: REHBERLİK TÜRLERİ56

TEST 1	56
TEST 2	60
TEST 3	63
TEST 4	66
TEST 5	69
TEST 6	73
TEST 7	76
TEST 8	79

7. BÖLÜM: PROBLEM ALANLARINA GÖRE REHBERLİK VE MESLEKİ DANIŞMA KURAMLARI.81

TEST 1	81
TEST 2	84
TEST 3	87
TEST 4	90
TEST 5	94
TEST 6	97

8. BÖLÜM: BİREYİ TANIMA TEKNİKLERİ99

TEST 1	99
TEST 2	102
TEST 3	105
TEST 4	108
TEST 5	111
TEST 6	114

9. BÖLÜM: İLETİŞİM BECERİLERİ116

TEST 1	116
TEST 2	119
TEST 3	122
TEST 4	125

10. BÖLÜM: REHBERLİK HİZMET ÖRGÜTÜ128

TEST 1	128
TEST 2	131

11. BÖLÜM: ÖZEL EĞİTİM134

TEST 1	134
TEST 2	138

ÇÖZÜMLER142

CEVAP ANAHTARI171

ÇAĞDAŞ EĞİTİM VE ÖĞRENCİ KİŞİLİK HİZMETLERİ

BÖLÜM 1

Çözümler için karekodu okutunuz.

TEST

1

ÇAĞDAŞ EĞİTİM VE ÖĞRENCİ KİŞİLİK HİZMETLERİ

1. Okullarda öğrencilerin birbiriyle kaynaşmasını ve öğretim hizmetlerinden üst düzeyde yararlanmalarını sağlamayı amaçlayan hizmetler bütününe ne ad verilir?

- A) Eğitsel kol faaliyetleri
- B) Grup rehberliği
- C) Bilgi toplama ve yayma
- D) Yardım ve yönlendirme
- E) Öğrenci kişilik hizmetleri

2. Rehberlik hizmetlerinin nihai amacı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bireyin kendini gerçekleştirmesine yardımcı olmak
- B) Bireyin yaşadığı çevrenin olanaklarını tanımasına yardımcı olmak
- C) Bireyin güçlü ve zayıf yönlerini tanımasına olanak sağlamak
- D) Bireyin çevresine uyumunu sağlamak
- E) Bireyin kendi gizli güçlerini tanımasına yardımcı olmak

3. Aşağıdakilerden hangisi rehberlik hizmetlerinin amaçları arasında gösterilmez?

- A) Bireyler arasındaki farklılıkların azaltılması
- B) Bireyin kendini gerçekçi olarak değerlendirebilmesi
- C) Bireyin ihtiyaçlarını karşılama becerisi geliştirmesi
- D) Bireyde seçimler yapabilme gücünün artırılması
- E) Bireyin özerk olması

4. Okul Rehber Öğretmeni Nazan Hanım; öğretim yılı başında yapılan veli toplantısında öğrencilerin görme ve işitme taramalarının yapılacağını, sorunu olan öğrencilerin bu sorunlarının velilerle paylaşarak yardım almaya yönlendirileceğini söyler.

Yapılacak bu çalışma, aşağıdaki öğrenci kişilik hizmetlerinden hangisine örnektir?

- A) Sosyal yardım hizmeti
- B) Sağlık hizmeti
- C) Sosyal-kültürel hizmetler
- D) Özel yetiştirme hizmeti
- E) Rehberlik ve psikolojik danışma hizmeti

5. Aşağıda verilen çalışmalardan hangisi öğrenci kişilik hizmetleri kapsamında değildir?

- A) Okula yeni başlayan öğrenci ve ailelerine okul kurallarından söz edilmesi
- B) Öğrencilere sağlık taraması ve aşı yapılması
- C) Fen bilimleri dersi öğretmenin öğrencilerine, dersin hedef davranışlarını kazandırması
- D) Ekonomik durumu yetersiz olan bir öğrenciye okul dışında kalan sürelerde çalışabileceği bir iş bulunması
- E) Okulda gazete çıkarmak isteyen öğrencilere uygun ortam ayarlanması

6. Öğrenci kişilik hizmetleri çağdaş eğitimin en önemli unsurlarından biridir.

Aşağıda verilenlerden hangisi öğrenci kişilik hizmetlerinin temel özellikleri arasında yer almaz?

- A) Demokratik yaşam tarzının gelişmesine destek
- B) Öğrencinin öğrenmesinde ve gelişmesinde bilimsel verilere bağlılık
- C) Homojen nitelikli sınıflar oluşturmak
- D) Süreklilik ve sistemlilik
- E) Bireyin çok yönlü gelişmesine destek

TEST

1

REHBERLİĞE GİRİŞ

1. Aşağıda verilenlerden hangisi gelişimsel rehberlik programının öğrencilere kazandırmak istediği niteliklerden biri değildir?

- A) Kendi başına problem çözebilme ve karar verme yeterliliği edinme
- B) Bireylerin karşılaştıkları gelişim krizlerini atlattıklarında onlara yardımcı olma
- C) Kişiler arası sorun çözme becerisine sahip olma
- D) Akran zorbalığıyla başa çıkabilme
- E) Otoriteyi kabul edebilme becerisine sahip olma

2. Geleneksel rehberlik anlayışı yerini 1960'lı yıllardan sonra gelişimsel rehberlik anlayışına bırakmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi gelişimsel rehberlik programlarının taşıdığı temel özellikler arasında yer almaz?

- A) Etkin okul-aile iş birliği
- B) Öğretmen odaklı olma
- C) Kriz odaklı yardım hizmeti
- D) Program bütünlüğü içinde hizmet sunma
- E) Hedef yönelimlilik

3. Aşağıdakilerden hangisi rehberlik hizmetlerinin ortaya çıkmasının nedenlerinden biri değildir?

- A) Öğretim yöntem ve tekniklerinin çeşitlenmesi
- B) Demokrasinin getirdiği anlayışlar
- C) Psikometrideki gelişmeler
- D) Ruh sağlığına verilen önemin artması
- E) Meslek seçiminin zorlaşması

4. Aşağıdaki ifadelerden hangisi gelişimsel rehberlik modelinin özellikleri açısından uygun bir ifade değildir?

- A) Ölçülebilir hedef davranışlar kazandırılmaya çalışılır.
- B) Rehberliği profesyonel bir hizmet olarak kabul eder.
- C) Tüm gelişim alanlarına yönelik yeterliklerin kazandırılması gerektiğini savunur.
- D) Hedef yönelimlidir.
- E) Yaratıcı ve esnekler.

5. Aşağıdakilerden hangisi rehberlikle ilgili yanlış bir ifadedir?

- A) Rehberlik hizmetleri bireyin kendisiyle ilgili kararları kendisinin alabilmesine yardım etme sürecidir.
- B) Rehberlik, bireyin karar verme stratejilerini geliştirme sürecidir.
- C) Rehberlik hem bireye hem topluma karşı sorumludur.
- D) Rehberliğin en önemli işlevi, bireyin kendini gerçekleştirme sürecine katkı sağlamaktır.
- E) Rehberlik hizmetleri, bireyin her türlü sorununu çözecek bir yardım sürecidir.

6. Eğitimin bireyselleştirilmesi; bireyin yeteneklerinin, ilgilerinin ortaya çıkarılması ve bireysel gereksinimlerine uygun eğitim yöntemlerinin geliştirilmesi ile mümkündür.

Kendisine bu amacı gerçekleştirmeyi hedef olarak belirlemiş olan rehberlik kuramı hangisidir?

- A) Karar vermeye yardımcı model
- B) Parsons modeli
- C) Eğitimle kaynaştırılmış model
- D) Klinik model
- E) Gelişimsel model

REHBERLİĞİN İŞLEVİ VE İLKELERİ

TEST

1

REHBERLİĞİN İŞLEVİ VE İLKELERİ

1. Selma Hanım oğlu ile ilgili bir konuyu görüşmek için okulun rehber öğretmeninden randevu almak ister. Fakat rehber öğretmeni okulda rehberlik hizmetlerinin sadece sorunlu çocuklar için planlandığını belirtir.

Rehberlik hizmetlerinin böyle planlanarak uygulanması rehberliğin hangi ilkesine aykırıdır?

- A) Gizlilik
- B) Gönüllülük
- C) Süreklilik
- D) Herkese yönelik olma
- E) Profesyonellik

2. Fizik Öğretmeni Aysun Hanım, bazı öğrencilerin ödev yapmadan geldiğini, bazı öğrencileri derse yeteri kadar katmadığını, bu nedenle de dersinde istediği hedef ve davranışlara ulaşamadığını ve bu sorunu çözmek istediğini rehber öğretmene ifade eder. Rehber öğretmen, Aysun Hanım'a, derse katılan ve ödevleri istediği gibi yapan öğrencileri sınıf önünde ödüllendirmesini ve bu davranışların yararlarından zaman zaman söz etmesini önerir. Bu çalışmaları yapan Aysun Hanım, sıkıntı çektiği sorunun azaldığını, ödev yapma ve derse katılımında artış olduğunu gözler.

Aysun Hanım'ın sınıfında yaptığı uygulama başarılı olmasına rağmen rehberliğin hangi ilkesine aykırı davranılmıştır?

- A) Herkese açık olma
- B) Gizlilik
- C) Gönüllülük
- D) Bireysel farklılıklar
- E) Özerklik

3 ve 4. soruları aşağıdaki açıklamaya göre yanıtlayınız.

Bir özel okulun müdürü, okuldaki uygulamalara ilişkin problem olarak görülen noktaları belirlemek amacıyla rehberlik servisinden çalışma yapmasını ister. Rehberlik servisi, sınıf rehber öğretmenleri aracılığı ile sınıflarda problem tarama envanterleri dağıtır ve bu envanterlerin doldurulmasının zorunlu olduğunu belirtir.

3. Aşağıdakilerden hangisi yapılan uygulamada rehberlik ilkeleriyle uyuşmayan bir durumdur?

- A) Problem tarama envanterlerinin sınıflarda uygulanması
- B) Rehber öğretmenlerin öğrencilere envanterleri doldurmalarının zorunlu olduğunu söylemesi
- C) Okuldaki uygulamalara ilişkin problemlerin öğrencilere sorulması
- D) Problem tarama envanterlerinin sınıf rehber öğretmeni aracılığıyla doldurulması
- E) Problem belirleme çalışmasının rehberlik servisinde yürütülmesi

4. Okulda yapılan bu uygulamada rehberliğin hangi ilkesi göz ardı edilmiştir?

- A) Gönüllülük
- B) Profesyonellik
- C) Gizlilik
- D) Saydamlık
- E) Dürüstlük

MASLOW'UN İHTİYAÇLAR HİYERARŞİSİ

BÖLÜM 4

Çözümler için karekodu okutunuz.

TEST

1

MASLOW'UN İHTİYAÇLAR HİYERARŞİSİ

1. İhtiyaçlar hiyerarşisinin son basamağı kişinin kendisini gerçekleştirmesi, diğer bir ifadeyle potansiyelini tam olarak açığa çıkarmasıdır.

Aşağıda verilen özelliklerden hangisi kendini gerçekleştiren bireylerin özellikleri arasında yer almaz?

- A) Başkalarının hatalarına karşı tahammülsüzdür.
- B) Hatalarını kabul edebilir.
- C) Deneyimlerinden ders çıkarabilir.
- D) Yaşadığı çevrenin gelişimine yönelik çaba içindedir.
- E) Başkalarının görüş ve deneyimlerini dinler.

2. **Aşağıdakilerden hangisi kendini gerçekleştiren bir bireyin davranışına örnek oluşturmaz?**

- A) Yağmur, farklı fikirlerin ortaya çıktığı arkadaş grubu tartışmalarında, arkadaşlarının dayattığı kuralları yerine kendi değerleri doğrultusunda fikirler üretir.
- B) Sadık Bey, güzelleştirmek için balkonuna çiçekler diker ve kuşlar için ekmek bırakır.
- C) Merve'nin davranış özellikleri annesinin ve beraber yaşadıkları anneannesinin değer yargılarına çok uygundur.
- D) Nusret, iş yerindeki çalışma arkadaşlarının davranışlarına kalıplaşmış genel ve soyut kavramlarla yaklaşmaz.
- E) Engin, başkalarının onay ya da iltifatları yerine, kendi inançları doğrultusunda sosyal sorumluluk projelerine katılır.

3. Başak, yüzündeki doğum lekesinden dolayı çirkin olduğunu ve arkadaş bulamamasının nedeninin bu olduğunu düşünerek dikkat çekici makyaj ve kıyafetler deneyerek arkadaş edinmeye çalışmaktadır.

Maslow'un ihtiyaçlar hiyerarşisine göre, Başak'ın bu davranışları öncelikle hangi ihtiyacı doyurmaya yöneliktir?

- A) Güvenlik ihtiyacı
- B) Estetik ihtiyaçlar
- C) Fizyolojik ihtiyaçlar
- D) Saygı ihtiyacı
- E) Sevgi ve ait olma ihtiyacı

4. Maslow, İnsancıl Kuram'ın öncü isimlerinden biridir.

Maslow'a göre bireyin davranışlarında belirleyici unsur aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Toplumsal standartlar
- B) Aldığı eğitim
- C) Tutumları
- D) İhtiyaçları
- E) İlgi ve yetenekleri

5. Deniz üniversite sınavlarında başarılı olarak iyi bir puan almıştır. Tercihler sırasında iş olanağı çok olan bir bölüme tercih etmiştir.

Maslow'un ihtiyaçlar hiyerarşisine göre, Deniz'in tercinde aşağıdaki ihtiyaçlardan hangisi baskın rol oynamıştır?

- A) Fizyolojik ihtiyaçlar
- B) Saygı
- C) Sevgi
- D) Güvenlik
- E) Bilme-anlama

REHBERLİK HİZMET ALANLARI VE PSİKOLOJİK DANIŞMA KURAMLARI

TEST

1

REHBERLİK HİZMET ALANLARI VE PSİKOLOJİK DANIŞMA KURAMLARI

1. Rehberlik ve psikolojik danışma hizmetlerinden istenilen düzeyde sonuç alınabilmesi için sadece bir yaklaşım ya da kuram üzerinden hizmet verilmesi uygun değildir. Her kuramın bu alana sunduğu farklı katkılar vardır.

Yukarıdaki görüşü savunan psikolojik danışma kuramı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Danışandan Hız Alan Yaklaşım
- B) Gerçeklik Terapisi Kuramı
- C) Psikanalitik Kuram
- D) Fenomenolojik Yaklaşım
- E) Eklektik Yaklaşım

2. Aşağıda verilen psikolojik danışma yaklaşımları ile temsilcileri eşleştirmelerinden hangisi **yanlıştır**?

Yaklaşım	Temsilcisi
A) Fenomenolojik Kuram	Kelly
B) Hümanist Kuram	Perls
C) Psikanalitik Kuram	Freud
D) Akılcı-Duygusal Kuram	Ellis
E) Gerçeklik Terapisi	Glasser

3. Hümanist (İnsancıl) Yaklaşım ile gerçekleştirilen bir psikolojik danışma sürecinde, danışanla kurulacak ilişkinin yönü ile ilgili aşağıdakilerden hangisini söylemek doğru olur?

- A) Eğitici
- B) Güdümlü
- C) Koruyucu
- D) Yönlendirici
- E) Demokratik

4. Oryantasyon hizmetleri, bireyleri yeni durumlara alıştırmak için yapılan çalışmaları içerir. Diğer bir ifadeyle oryantasyon bir uyum sağlama sürecidir.

Bu açıklama doğrultusunda, aşağıdaki etkinliklerden hangisinin oryantasyon hizmeti olarak tanımlanması yanlıştır?

- A) Okula yeni gelen öğrencilere okulun bölümlerinin tanıtılması
- B) Okula yeni başlayan öğrenciler ile okuldaki personel ve yöneticilerin tanıştırılması
- C) Okula yeni gelen öğrencilere, okuldaki sosyal etkinliklerin tanıtılması
- D) Bir okula öğrencisini kaydettirmek için okul araştıran öğrenci velisine, okul geneli hakkında bilgi verilmesi
- E) Okula ilk kez başlayan birinci sınıf öğrencilerinin diğer öğrencilerden bir hafta önce derse başlayarak ön hazırlık çalışmaları yapılması

5. Türkiye’de uygulanan Kapsamlı Gelişimsel Rehberlik ve Psikolojik Danışma Programı sadece okul rehber öğretmenlerine değil; okul yönetimine, sınıf rehber öğretmenlerine ve diğer öğretmenlere de belli görevler yüklemiştir.

Bu durum dikkate alındığında, rehberlik programlarının etkili ve verimli sonuçlar ortaya koyabilmesi için rehberlik hizmetlerinde hangi alandaki çalışmaların yoğunlaştırılması gerekir?

- A) Oryantasyon
- B) Müşavirlik (konsültasyon)
- C) Bilgi toplama ve yayma
- D) Çevre ile ilişkiler
- E) PDR programı hazırlama

REHBERLİK TÜRLERİ

TEST

1

REHBERLİK TÜRLERİ

1. Türkiye'de okul kademeleri; okul öncesi, ilkokul, ortaokul, lise ve üniversite olarak yapılandırılmıştır. Bu öğretim düzeylerindeki öğrencilerin yaş gelişim özellikleri itibarıyla ilgi, ihtiyaç ve beklentileri birbirinden farklıdır. Dolayısıyla rehberlik hizmetleri uygulamaları da bu öğretim kademelerinde farklılıklar göstermektedir.

Ortaokul düzeyindeki öğrencilerin gelişim özellikleri, ilgi, ihtiyaç ve beklentileri dikkate alındığında aşağıdakilerden hangisinin ortaokullarda uygulanacak rehberlik hizmetleri arasında yer alması uygun olmaz?

- A) Sorumluluk kazandırma çalışmaları
- B) Öğrencilerin meslek seçimlerine yardımcı olma çalışmaları
- C) Sosyal beceri geliştirme çalışmaları
- D) Öğrenciyi tanıma çalışmaları
- E) Bir mesleğe ya da üst eğitim kurumlarına yönlendirme çalışmaları

2. İlkokul düzeyinde öğrenim gören öğrencilerin gelişim özellikleri, ilgi, ihtiyaç ve beklentileri ortaokul ve lise düzeyindeki öğrencilerden oldukça farklıdır.

Aşağıdakilerden hangisi, rehberlik hizmetleri açısından ilkokul düzeyinde öğrencilere kazandırılacak yeterlik ve hedefler arasında yer almaz?

- A) Karar verme ve seçim yapma stratejilerini öğrenmesi
- B) Okul ve ev yaşamı dışındaki çalışma yaşamının farkına varması
- C) Üst öğrenim olanakları, iş ve mesleklere ilişkin bilgi edinmek
- D) Hedefe yönelik, gerçekçi eylem planı geliştirmenin önemini kavraması
- E) Toplumun ihtiyaçları ve işlevlerinin çalışma dünyasını nasıl etkilediğini kavraması

3. Bir lisede, tüm öğrencilerin ilgi ve yetenek alanları sınıflarda derse giren tüm öğretmenlerin katılımı ile gözlem formları kullanılarak belirlenmiştir. Okul rehber öğretmeni, tüm sınıflarda meslek alanlarını tanıtmış, hangi alanda yeteneğe sahip olanların hangi mesleklerde başarılı ve mutlu olabilecekleri konusunda öğrencileri bilgilendirmiştir. Ancak sadece kendisinin öğrencilerle bir kez konuşmuş olmasının yeterli olmayacağını düşünen rehber öğretmen, tüm sınıfların sınıf rehber öğretmenleri ile bir toplantı yapmış, ilgi ve yetenek alanları ile meslek seçimi arasındaki ilişki konusunda bu öğretmenleri bilgilendirmiş, öğretmenlerden, öğretim yılı boyunca öğrencilerden bu konu ile ilgili gelebilecek soru ve sorunları çözmelerinde yardımcı olmalarını istemiştir.

Rehber öğretmenin bu süreçte sınıfta öğrencilere ve sınıf rehber öğretmenlerine yaptığı çalışmalar rehberliğin hangi işlevleri ile ilgilidir?

	Öğrencilere	Öğretmenlere
A)	Uyum sağlayıcı	Yöneltici
B)	Yöneltici	Ayarlayıcı
C)	Ayarlayıcı	Geliştirici
D)	Geliştirici	Yöneltici
E)	Yöneltici	Tamamlayıcı

4. Psikolojik danışma hizmetleri, katılan kişi sayısına göre bireysel psikolojik danışma ve gruba psikolojik danışma başlığı altında toplanır. Ancak her iki uygulamada da belli özellikler aranır.

Aşağıdakilerden hangisi gruba psikolojik danışma için yanlış bir ifadedir?

- A) Gruba katılanlar arasında yüksek bir etkileşim vardır.
- B) Gruba katılanların sorunu benzer ya da ortaktır.
- C) Yardım süreci kısmen daha yüzeyseldir.
- D) Kendini açmada zorlanan bireyler için uygundur.
- E) Maliyeti düşüktür.

BİREYİ TANIMA TEKNİKLERİ

TEST

1

BİREYİ TANIMA TEKNİKLERİ

1. Psikolojik danışma ve rehberlik alanında kullanılan araçlar ve yapılan değerlendirmeler, psikolojik ve duyuşsal alanın özelliklerinden kaynaklanan farklı hataların oluşmasına neden olabilmektedir.

Aşağıdaki öğretmen davranışlarının hangisinde genelleme hatası yapılmıştır?

- A) Arzu Öğretmen, resim dersinde aşırı hareketli olan Bülent'i çok yaramaz olarak tanımlamıştır.
- B) Nevzat Bey, akademik açıdan başarılı olan öğrencisinin davranış değerlendirmesini de gerçekte olduğundan iyi olarak derecelendirmiştir.
- C) Nazife Öğretmen, sınıf kurallarına uyan öğrencilerinin hepsini uyumlu, zeki ve başarılı olarak tanımlamaktadır.
- D) Emrah Bey, öğrencilerinin olumsuz özelliklerine odaklanmaktadır.
- E) Okul müdürü, iş başvurusunda bulunan öğretmen adaylarına görüşmelerden sonra çoğunlukla düşük puanlar verdiğini fark etmiştir.

2. Rehberlikte kullanılan birçok bireyi tanıma tekniği vardır. Bunların en önemlilerinden biri de gözlem tekniğidir.

Aşağıda verilen özelliklerden hangisi gözlem tekniğinin olumlu yönlerinden biri değildir?

- A) Uzmanlık gerektirmeyebilir.
- B) Kolay uygulanabilir.
- C) Diğer teknik ve ölçme araçları ile elde edilemeyecek bilgilerin elde edilmesini sağlar.
- D) Bireyin günlük yaşantılarına ilişkin dolaysız ve ayrıntılı bilgi verir.
- E) Kısa zamanda, birçok birey hakkında derinlemesine bilgi edinilebilir.

3. Aşağıdakilerden hangisi psikolojik danışma ve rehberlik hizmetlerinde testlerden yararlanmanın amaçlarından biri değildir?

- A) Geleceği yordama
- B) Gereksinimleri ortaya çıkarma
- C) Hizmetlerin etkisini değerlendirme
- D) Araştırma
- E) İlgi ve yetenek alanlarını değiştirme

4. Birey için kaygı ve üzüntü kaynağı olan psikolojik bir sorunu, bir grup karşısında gerçek yaşamda olduğu gibi oynayarak ortaya koymak aşağıdaki bireyi tanıma tekniklerinden hangisinin açılımıdır?

- A) Otobiyografi
- B) Sosyodrama
- C) Sosyometri
- D) Psikodrama
- E) Bibliyoterapi

5. Rehber Öğretmen Derya Hanım, atandığı okulda rehberlik hizmetlerinin uygulanmasında öncelikle neleri ele alması gerektiğini bilememiştir.

Buna göre, Derya Hanım'ın okulda öncelikli olarak verilmesi gereken rehberlik hizmetlerini belirlemek için aşağıdakilerden hangisini uygulaması diğerlerine göre daha uygundur?

- A) Arzu listesi
- B) Gözlem
- C) Soru listesi
- D) Problem tarama listesi
- E) Zaman cetveli

İLETİŞİM BECERİLERİ

TEST

1

İLETİŞİM BECERİLERİ

1. Mehmet, evde ders çalışırken sürekli olarak televizyon açık olmaktadır. Anne ya da babası sık sık bu durumdan dolayı Mehmet'le tartışma yaşamaktadırlar. Annesi "Televizyon açıkken ders çalışılmaz, ders çalışsan da okuduklarını anlamazsın." diyerek Mehmet'i uyarmaktadır. Mehmet ise "Ben böyle daha iyi anlıyorum." diye cevap vermektedir.

Okul rehber öğretmenine yaşadığı çatışmayı aktaran Mehmet'e rehber öğretmen aşağıdakilerden hangisini söylerse empatik bir dil kullanmış olur?

- A) Sen televizyon çalışırken de konuları iyi anladığını düşünüyorsun ama annenin seni anlamadığını söylüyorsun. Notlarına baktım şimdi, notların annenin haklı olduğunu söylüyor bana.
- B) Öncelikle annenin söylediklerini dinlemelisin. Doğru olup olmadığını daha sonra düşünmelisin.
- C) Ama annen haklı, televizyon açıkken, gürültülü bir ortamda ders çalışılmaz, okuduklarını anlamazsın.
- D) Annene bu durumu çok iyi açıklaman gerekiyor. Açıklayamıyorsan, sen de onun seni anlamasını bekleyemezsin.
- E) Annenin televizyon açıkken ders çalışman konusunda seni uyarması ve bu konuda çatışma yaşamamız senin gerginlik yaratıyor.

2. Psikolojik danışmanların, danışma sürecinde bireyle olumlu bir ilişki kurması gerekir. Olumlu ilişki bireyde iyileştirici bir etki yaratır.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi psikolojik danışma sürecinde danışan - danışman ilişkisine zarar verir?

- A) Empatik düşünme
- B) Saygı duyma
- C) Anlayışlı olma
- D) Danışana güven verme
- E) Eleştirici konuşma

3. Ana sınıfına giden Çınar'ın oynarken en sevdiği oyuncak arabası kırılmış ve Çınar ağlamaya başlamıştır.

Çınar'ın ağlamasını duyup gelen babasının ona söyleyebileceği cümlelerden en uygunu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ağlama, zaten eskimişti. Bak burada daha iyisi var.
- B) Senin için bu kadar önemli bir oyuncak kırılmış olmasına çok üzüldün.
- C) Ağlama, ben sana daha iyisini alırım.
- D) Ağlayınca araban tamir olmuyor. Ağlamayı bırak.
- E) Çok üzüldüğünü biliyorum. Ama bir oyuncak için bu kadar ağlanmaz.

4. Ortaokul 7. sınıf öğrencisi Melda, derslerden, okuldan ve öğretmenlerinden nefret ettiğini, okula gelmek istemediğini söylemektedir.

Melda'yı dinleyen sınıf rehber öğretmenin aşağıdaki ifadelerinden hangisi ben dili kullandığının kanıtı olabilir?

- A) Bu konuda rehber öğretmenimizle konuşursan sana daha iyi yardımcı olacaktır.
- B) Biraz abartıyorsun. Okulumuz da öğretmenlerimiz de bu kadar kötü değil.
- C) İstersen bir hafta okula gelmeyip bu konuyu evde yalnız düşün.
- D) Okula ve öğretmenlerine karşı öfkелisin. Böyle düşünmene üzüldüm.
- E) Biraz daha mantıklı düşün ve arkadaşlarınla bu duygularını paylaş.

TEST

1

REHBERLİK HİZMET ÖRGÜTÜ

1. Aşağıdaki durumların hangisi söz konusu olursa, okul rehber öğretmeninin öğrenciyi yardım almak üzere rehberlik araştırma merkezine yönlendirmesi uygun olur?

- A) Arkadaşları ile sürekli sorun yaşayan, iletişim sorunu olan öğrenciyi
- B) Her sınav öncesinde mide bulantısı ya da bayılma durumuyla karşılaşan öğrenciyi
- C) Çok sık arkadaşlarıyla kavga eden öğrenciyi
- D) Zihinsel sorunları nedeniyle okuma güçlüğü yaşadığını düşündüğü öğrenciyi
- E) Sürekli olarak hırsızlık yapan öğrenciyi

2. Psikolojik danışma ve rehberlik hizmetleri kapsamında ilk ve orta dereceli okullarımızda, 2006 yılında Millî Eğitim Bakanlığı bünyesinde geliştirilen “Kapsamlı psikolojik danışma ve rehberlik programları” uygulanmaya başlamıştır.

Kapsamlı psikolojik danışma ve rehberlik programlarının hazırlanması ya da yürütülmesine ilişkin olarak aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Programlar hazırlanırken, okul rehber öğretmenin (psikolojik danışman) rolü ve görevlerinden çok programın içeriği üzerinde odaklanılmıştır.
- B) Kapsamlı psikolojik danışma ve rehberlik programları gelişimsel rehberlik modeline dayanmaktadır.
- C) Kapsamlı psikolojik danışma ve rehberlik programı okuldaki öğretim programlarıyla bağlantılı ve etkileşim içindedir.
- D) Programın içeriğindeki sınıf etkinliklerinin yürütülmesinden okul rehber öğretmeni sorumludur.
- E) Kapsamlı psikolojik danışma ve rehberlik programı “okul rehberlik ve psikolojik danışma programı” değil, bu programın bir parçasıdır.

3. Her okulda, okul rehberlik hizmetleri yürütme kurulu oluşturulur.

Bu kurulun oluşturulması görevi aşağıdakilerden hangisine aittir?

- A) İlçe milli eğitim müdürü
- B) Okul müdürü
- C) Koordinatör rehber öğretmen
- D) Psikolojik danışman
- E) Branş öğretmenleri

4. Aşağıdakilerden hangisi, sınıf rehber öğretmenlerinin rehberlikle ilgili görevlerinden biri değildir?

- A) Öğrencilerin ilgi ve yetenek alanlarına uygun eğitsel kulüplere yönlendirilmesi
- B) Öğrencilerin okula devam-devamsızlık durumunu izleyerek okul rehber öğretmeni ile paylaşılması
- C) Rehberlik ders saatlerinde sınıf içi rehberlik hizmetlerini yürütmesi
- D) Dönem başında sınıf rehberlik hizmetleri çalışma programı, dönem sonunda ise rehberlik hizmetleri çalışma raporu hazırlanması
- E) Öğrencilerle ilgili kişisel bilgiler hakkında okul müdürünün bilgilendirilmesi

5. Okullarda rehberlik ve psikolojik danışma hizmetlerinin istenilen yeterlikte yürütülebilmesi için, okul rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri çalışma plan ve programlarını aşağıdakilerden hangisi hazırlar?

- A) İlçe milli eğitim müdürü
- B) Okul müdürü
- C) Milli Eğitim Bakanlığı
- D) Okul rehber öğretmeni
- E) Sınıf rehber öğretmeni

TEST

1

ÖZEL EĞİTİM

1. Miraç, özel eğitime ihtiyaç duyduğu rehberlik araştırma merkezince okuluna bildirilmiş bir öğrencidir. Yapılan tanımlama sonucunda Miraç'ın eğitimine kendi sınıfında devam edebileceği anlaşılmış, okulundaki öğretmenleri Miraç için bir araya gelerek Miraç'a özel bireyselleştirilmiş eğitim programı hazırlamışlardır.

Buna göre Miraç'ın hangi kaynaştırma türlerine tabi tutulduğu söylenebilir?

- A) Sadece öğretimsel
- B) Sadece sosyal
- C) Sadece fiziksel
- D) Fiziksel ve öğretimsel
- E) Fiziksel ve sosyal

2. Normal dışı davranışlar gösteren Saadet, okulun ve ailenin iş birliği ile bir uzmana yönlendirilmiştir. Yapılan incelemeler sonucunda hazırlanan raporda aşağıdaki bilgiler yer almıştır.

- Saadet'in durumu duyuşsal ve zihinsel faktörlerle açıklanamamıştır. Kendisi ve çevresiyle doyurucu ve dengeli ilişki kurma ve sürdürmede güçlük çektiği gözlenmiştir.
- Sürekli bir mutsuzluk ve depresyon hâli mevcuttur.
- Tırnak yeme, parmak emme, okul korkusu gibi birden fazla uzun süreli durumlar nedeniyle eğitim performansının ve sosyal uyumunun olumsuz yönde etkilendiği gözlenmiştir.

Bu rapor sonunda Saadet'e konulan tanı aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) Dikkat eksikliği ve hiperaktivite bozukluğu
- B) Üstün veya özel yetenek
- C) Duygusal uyum güçlüğü
- D) Otizm
- E) Sosyal uyum güçlüğü

3. Bireyselleştirilmiş eğitim programları (BEP), özel eğitim gereksinimi olan bireyler için eğitsel bir yol haritasıdır. Bu programların hazırlanması yedi aşamada gerçekleşmektedir.

Bireyselleştirilmiş eğitim programlarının (BEP) ilk aşaması aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Uzun vadeli amaçların belirlenmesi
- B) Bireyin eğitsel performans düzeyinin belirlenmesi
- C) Uygun eğitim ortamları ve bu ortamlarda sunulacak destek eğitim hizmetlerinin neler olacağının belirlenmesi
- D) Bireyselleştirilmiş eğitim programı geliştirme biriminin oluşturulması
- E) Bireyselleştirilmiş eğitim programlarının hazırlanması

4. Zihinsel öğrenme yetersizliği olan öğrencilerle ilgili aşağıda verilen özelliklerden hangisi yanlıştır?

- A) Oyun ve toplum kurallarına uymakta zorluk çektiklerinden kuralları güç olan oyunlara ve sosyal faaliyetlere katılamazlar.
- B) Sosyal ilişkilerinde kendilerini grupta kabul ettirecek becerileri yeterli düzeydedir.
- C) Kendilerine güvenemediklerinden, başkalarına dayanmayı tercih ederler.
- D) Kendi kendilerine bir işe başlama arzusu gösteremezler.
- E) Duygu ve düşüncelerini ifade etmede birçok duygusal bozukluk gösterirler.

ÇÖZÜMLER

Çözüm 3: Gelişen teknoloji ile birlikte dünyada bilinçli insan sayısının artması, psikolojinin bir bilim dalı hâline gelmesi, demokrasinin gelişmesi ve mesleklerin çeşitlenmesiyle meslek seçiminin zorlaşması rehberlik hizmetlerinin ortaya çıkmasını sağlamıştır. Öğretim yöntem ve tekniklerinin çeşitlenmesi ile rehberlik hizmetlerinin gelişmesi arasında bağ yoktur. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 4: Gelişimsel rehberlik modeli bireyin gelişim görevlerine odaklanır ve bütüncül gelişimi amaçlar. Gelişimsel rehberlik modelinde profesyonel hizmet vardır. Hedef yönelimlidir, yaratıcı ve esnek. Gelişimsel rehberlik modelinin bireye ölçülebilir hedef davranışlar kazandırma amacı yoktur. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 5: Rehberlik hizmetlerinde amaç bireyin kendini ve çevresini tanımına, anlamasına, sorunların çözülebilmese, yeteneklerine uygun meslekler seçebilmesine yardımcı olmaktır. Rehberlik hizmetleri birey ve toplum odaklıdır. Rehberlik bireyin her türlü sorununu çözecek sihirli bir güç değildir. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 6: Gelişimsel model bireyin gelişiminin sürekli olduğunu ve rehberlik hizmetlerinin de sürekli olması gerektiğini savunur. Bireylerin hayatlarının her alanındaki ihtiyaçlarını karşılamayı amaçlar. Çağdaş eğitim anlayışlarıyla önem kazanan bireyselleştirilmiş eğitim de yine çağdaş rehberlik anlayışı olan gelişimsel modelin gerçekleştirmeye çalıştığı amaçlardandır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 7: Öğrenci kişilik hizmetlerinden biri olan rehberlik hizmetleri; öğrencilerin bulunduğu ortama uyumunu kolaylaştırmak için uygulanan tanıtım (IV) ve duyuşsal alanda yardıma ihtiyaç duyan öğrenciler için psikolojik danışma (VI) hizmetlerini kapsar. I numara sağlık, II numara sosyal yardım, III numara özel yetiştirme hizmetlerine örnektir ve öğrenci kişilik hizmetleri kapsamındadır. V numara çağdaş eğitim sisteminin öğretim, VII numara da yönetim boyutuna örnektir. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 8: Rehberlik hizmetleri; bireyin gelişimini ve uyumunu sağlamaya yönelik, bir süreç gerektiren, bireyle birlikte topluma da dönük yardım faaliyetleridir. Rehberlik yardımı vermek için psikiyatri ya da psikolojik danışman olmak gerekmez, psikolojik danışma yardımı vermek içinse uzmanlık şartı aranır. Ayrıca rehberlik hizmetlerinin modern anlayışlarda sorun ortaya çıkmadan verilmesi esas kabul edilir. Dolayısıyla II ve III. ifadelerin rehberlik tanımıyla ilişkilendirilmesi beklenemez. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 9: Rehberlik hizmetleri bireyin bedensel, zihinsel, duygusal ve sosyal yönünden bir bütün olarak gelişmesini sağlamaya çalışır. Rehberlik hizmetlerindeki nihai amacın bireyin kendini gerçekleştirmesi olduğu düşünülerek bireyin bu amaç uğrunda kendisini tanınması ve bir bütün olarak geliştirmesi gerekir. Sınıf Rehber Öğretmeni Mehmet Bey, rehberliğin amacının bireyi bir bütün olarak gelişme olduğunu açıklarsa Aylin'in yanlış algısı düzelmiş olur. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 10: Verilen açıklama rehberliğin ekonomik temeliyle ilgilidir. Ekonomi ve rehberliğin, bireyin var olma ve kendini gerçekleştirme süreçleri noktasında kesiştiği bilinmektedir. Ekonomik anlamda refaha erişmiş bireyin kendini gerçekleştirme şansı daha yüksek görülür. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 11: Uğur Bey'in bireylere grup hâlinde rehberlik yardımı yaptığı ve bu yardımların daha çok bir ders gibi bilgi aktarımına dayandığı görülür. Seçilen konularda öğrencilerin yalnızca içinde bulunduğu dönemin öngörülen sorunlarına yönelik değil, üst evrelerde karşılaşılabilecek sorunları da içermektedir. Bu durumlar dikkate alındığında Uğur Bey'in rehberlik konularının tıpkı dersler gibi işlenmesini ve grup hâlinde bilgi aktarımını önemseyen "eğitimle kaynaştırılmış model" ile ilişkilendirilebilecek uygulamalar yaptığı görülür. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 12: Gelişimsel rehberlik modeli bir problem veya uyumsuz bir davranış meydana gelmeden önce çalıştığı için öngörül, önleyicidir.

Gelişimsel rehberlik modeli:

- Bütün öğrencileri esas alır.
 - Hedef yönelimlidir.
 - Kalabalık kitlelerle çalışmayı esas alır.
 - Süreklilik esastır.
 - Değerlendirmeyi çok fazla önemser.
 - Var olanı değerlendirerek geliştirmeyi amaçlar,
 - Profesyonel hizmet vadeder.
- Profesyonel müdahaleye dayanan model, geleneksel rehberlik modelidir. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 13: İlerlemeci eğitim felsefesine göre içselleştirilmeyen bilgi önemsizdir. Okul ve yaşam iç içe olmalıdır. Buna göre üst bilgede yer alan psikolojik hizmetlerin eğitim programlarının bir parçası olması ve bunların eğitim felsefesinden etkilendiği bilgisi, ilerlemeci eğitim felsefesini aklı getirir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 14: Rehberlik hizmetleri toplumun beklentileri ile bireyin kendi istekleri arasında bir denge kurulması için bireye yardımcı olmaya çalışır. Rehberlik hizmetlerinin temel amacı da bireyin kendini gerçekleştirmesidir. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 15: Demokratik ve özgür eğitim sistemlerinin gelişmesi ile insana verilen değer, bireysel farklılıklara, bireylerin duyuşsal gelişimine verilen önemin artması sonucunda okullarda rehberlik uygulamaları ortaya çıkmıştır. Eğitimde süreç

değerlendirmenin önem kazanması ise bu durumla ilişkilendirilemez. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 16: Bireyin kendini tanınması, kapasitesini kendine uygun düzeyde geliştirme ve kendini gerçekleştirmesi için yapılan sistemli ve sürekli yardım rehberliktir. Doğru cevap A seçeneğidir.

Test 2 Çözümleri

Çözüm 1: Geleneksel rehberlik modelinde odak nokta psikolojik danışmandır. Bu nedenle pozisyon yönelimli, görev yönelimli olarak da tanımlanabilir Geleneksel rehberlik modelleri uzman odaklıdır. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 2: Klinik rehberlik modeline göre bireye yardımcı olabilmek için bireyin ayrıntılı olarak incelenmesi gerekir. Bu ayrıntılı inceleme için test, envanter gibi ölçme araçları kullanılır. Klinik modelin bu görüşleri birçok ölçme aracı geliştirilmesini sağlamıştır. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 3: Rehberliğin psikolojik, sosyolojik ve felsefik olmak üzere 3 temeli vardır. Demokrasinin gelişmesine önem veren, insanı temele alan fırsat ve imkân eşitliğini gözetken yaklaşımlar rehberliğin toplumsal yönünü ifade eden sosyolojik temellere dayanır. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 4: Geleneksel rehberlik modelinde okul uygulamalarında daha çok problemli öğrenciler esas alınmaktadır. Bu modelde rehberliğin tüm bireylere açık olması ilkesine uygun davranılmamaktadır. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 5: Rehberliğe göre daha duyuşsal nitelikli sorunların çözümünde kullanılan, bireysel ya da 8-12 kişilik gruplar hâlinde uygulanabilen, süre sınırlaması olan ve yalnızca psikolojik danışmanlarca verilebilen hizmet türü "psikolojik danışma"dır. Psikolojik danışma hizmetinin gelişimsel özellikler göz önüne alındığında ortaokuldan önceki kademelerde yaygın olduğu söylenemez. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 6: Meydana gelen teknolojik gelişmeler, mesleki alandaki çeşitlenmeler, insana verilen değerin artması ve bireyin seçme özgürlüğü bulunması rehberlik hizmetlerinin ortaya çıkmasını sağlamıştır. Ancak yönetim bilimindeki gelişmelerin rehberlik uygulamasının ortaya çıkmasında bir katkısı yoktur. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 7: Rehberliğin sadece seçim anlarında bireye yardım etmekten ibaret olduğunu savunan ve rehberliğin bir süreç olduğunu göz ardı eden model "karar vermeye yardımcı model"dır. Bu modele göre seçim yapmak için kullanılabilecek teknikler, kişiye ders gibi öğretilmelidir. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 8: Parsons modeline göre rehberlik, kişilerin becerilerini fark ederek doğru ve tek bir mesleğe yönlendirilmelerini sağlamaktır. Abdullah Bey'in rehberlik hizmetini sadece bu alanda yetenekli olanların verebileceğini düşünmesi Parsons modeli ile ilişkilendirilebilir. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 9: Gelişmiş toplumlarda maddi kültür ve manevi kültür arasındaki denge sağlanması amacıyla rehberliğe ihtiyaç duyulması rehberlik hizmetlerinin sosyolojik yani toplumsal temelleriyle ilgilidir. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 10: I. Eşit eğitim hakkı, toplumun düşünce yapısını etkileyen bir değişim olduğundan felsefi temelle ilgilidir.

II. Kuşak çatışması, toplumsal yapıdaki değer sistemlerinin değişiminden kaynaklandığından sosyolojik temelle ilgilidir.

III. Kişilik ve benlik gelişimine verilen önemin artması, içsel süreçlerin önemsendiğini göstermesi yönüyle psikolojik temelle ilgilidir. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 11: Eğitimle kaynaştırılmış rehberlik modeline göre rehberlik ve eğitimin amacı aynıdır. Bu anlayışı savunan kişilere göre rehberlik konuları tıpkı ders gibi sınıflarda öğrencilere öğretilmelidir. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 12: Gelişimsel rehberlik modeli, en çağdaş ve en çok kabul gören psikolojik danışma ve rehberlik modelidir. Bu modele göre gelişim ömür boyu devam eder ve bir gelişim basamağını başarı ile geçen kişi bir sonraki gelişim basamağında gelişim görevlerini daha kolay gerçekleştirir. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 13: Rehberliğin sadece problemleri bireylere verilmesi fikri geleneksel rehberlik modeline aittir. Çağdaş rehberlik modeline göre rehberlik tüm bireylere sunulması gereken bir hizmettir. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 14: A, B, C ve E seçeneklerindeki ifadeler rehberlik tanımlarıyla örtüşür. D seçeneğindeki ifadenin yanlış olma nedeni rehberlik ve psikolojik danışma hizmetlerinin öğrenci kişilik hizmetleri altında değerlendirilmesidir. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 15: Rehberlik hizmetlerinin bireyin her türlü sorununu çözebilecek nitelikte görülmesi, sihirli bir değnek gibi düşünülmesi anlamına gelir. Rehberlik, sorunların çözümünde bireye yardım etme sürecidir ve bu süreç sonunda birçok sorun çözülebilir. Ancak yaşamda çözülmez sorunlar da vardır, bunların karşısında rehberlik hizmetleri de yetersiz kalır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 16: Toplumsal yaşam durumlarını ifade eden sosyolojik temellere I, II, III ve V numaralı özellikler örnek verilebilir. IV ve VI numaralı özellikler ise rehberlik hizmetlerinin şekilleneceği düşünce ortamı ile yani felsefik temellerle ilişkilidir. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 17: Eğitimle kaynaştırılmış modele göre rehberlik, tıpkı diğer dersler gibi okullarda, sınıflarda ders olarak verilebilir. Rehberlik ve eğitimin amacı aynıdır. Amaç öğrencinin başarılı ve uyumlu bir kişi olmasını sağlamaktır. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 2: Bireyin genel sağlığı, zihinsel ve fiziksel durumu ile açıklanamayan; kişinin çevresiyle ilişki kurmada ve sürdürmede sorun yaşamaya şeklinde görülen; genel bir mutsuzluk hâli ve depresifliğin eşlik ettiği durum “duygusal uyum güçlüğü” olarak tanımlanır. Duygusal uyum güçlüğüne sahip bireylerde tırnak yeme, parmak emme gibi fiziksel belirtiler görülebilir. Buna göre Saadet’e verilen raporun duygusal uyum güçlüğü tanısını içerdiği söylenebilir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 3: Özel eğitime ihtiyacı olduğu belirlenen her birey için özel olarak geliştirilen bireyselleştirilmiş eğitim programları (BEP) şu aşamalar gözetilerek oluşturulur:

- 1) BEP geliştirme biriminin oluşturulması
- 2) Bireyin eğitsel performans düzeyinin belirlenmesi
- 3) Uygun eğitim programının ve destek hizmetlerinin belirlenmesi
- 4) Uzun ve kısa vadeli amaçların belirlenmesi
- 5) Bireyselleştirilmiş eğitim programının hazırlanması
- 6) Uygun öğretim yöntemlerinin belirlenmesi ve materyal geliştirmesi
- 7) BEP’in uygulanması, izlenmesi ve değerlendirilmesi. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 4: Zihinsel öğrenme yetersizliği olan öğrenciler, zihinsel işlevleri bakımından ortalamanın altında farklılık gösterir. Bu duruma bağlı olarak kavramsal, sosyal ve pratik uyum becerilerinde eksiklikleri söz konusudur. Zihinsel öğrenme yetersizliği olan bireyler A, C, D ve E seçeneklerindeki özelliklere sahiptir. Ayrıca bu öğrencilerin sosyal ilişkilerinde kendilerini gruba kabul ettirecek becerileri oldukça düşüktür. Bu nedenle sosyal ilişki kurmada desteğe ihtiyaç duyarlar. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 5: Özel eğitim hizmetleriyle, özel eğitim ihtiyacı olan bireylerin ilgi, istek, yeterlik ve yetenekleri doğrultusunda eğitim alması amaçlanır. Özel eğitim hizmetlerinin diğer amaçları arasında A, B, D ve E seçeneklerindeki ifadeler de sayılabilir. Bireylerin diğer yaşlılarıyla aynı düzeyde akademik ve zihinsel gelişim göstermelerini sağlamak ise özel eğitim hizmetlerinin amaçlarından değildir. Çünkü özel eğitim engeli tamamen ortadan kaldırmak gibi gerçeklikten uzak hedefler belirlemez, uyum sağlamayı ve mümkün olan en üst düzeyde gelişimi hedefler. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 6: Özel gereksinimli öğrencilerin eğitim ihtiyaçlarını en iyi şekilde karşılamak için özel araç gereçler ve materyallerle donatılmış eğitim ortamlarına “kaynak oda (destek eğitim odası)” denir. Sorudaki rehber öğretmenin de fiziksel engeli olan öğrenci için öğrencinin fiziksel yetersizliklerine dayalı, fiziksel gelişimine yönelik araç gereç ve fiziksel ortam talebi, kaynak oda ile ilişkilidir. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 7: Özel eğitim gereksinimi duyan öğrencilere yetersizlik alanlarıyla ilgili eğitim veren uzmanlar, özel eğitim öğretmenleridir. Özel eğitim öğretmenleri, kaynaştırma eğitimine tabi olan öğrencilerin akranlarıyla eğitim gördüğü okula giderek eğitim verirler. Yani kaynaştırma eğitimine tabi öğrenciler yetersizlik alanlarıyla ilgili eğitimi gezerek özel eğitim hizmeti yapan öğretmenlerden alırlar. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 8: Okuldaki psikolojik danışmanların, özel eğitime ihtiyaç duyan öğrencilerin eğitsel tanınmasını yapma yetkisi yoktur. Özel eğitime gereksinim duyabileceği düşünülen öğrencilerin aileleri bilgilendirilip onayları alınarak ilçe ya da ildeki rehberlik araştırma merkezine sevk edilmesi gerekir. Çünkü eğitsel tanılama yetkisi yalnızca rehberlik araştırma merkezlerinin özel eğitim hizmetleri bölümüne aittir. Dolayısıyla Merih Bey’de öğrencisini ailesinin iş birliğiyle rehberlik araştırma merkezine yönlendirmelidir. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 9: Bireysel eğitim programları hazırlanırken özel gereksinimli öğrencinin zihinsel, duygusal, sosyal alanlar ile dil ve iletişim alanlarında yapabildikleri dikkate alınarak ve kazandırılacak davranışların neler olduğu hesap edilerek programlar hazırlanır. Dolayısıyla bireyselleştirilmiş eğitim programları hazırlanırken öncelikle öğretim programının hedefleri değil, öğrencinin eğitim ihtiyaçları göz önüne alınır. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 10:

- Akranlarına göre çok daha hızlı koşabilme yeteneğine sahip olma, akranlarından daha zeki ya da yetenekli olmayı ifade eden “ayrıcılık” kavramının örneğidir.
- Bir trafik kazası sonucu bacakları tutmaz olma; bireyin fizyolojisinde ya da psikolojisinde meydana gelen geçici ya da kalıcı türden bir kaybı, görev bozukluğunu ifade eden “sapma (zedelenme)” kavramının örneğidir.
- Bacakları tutmadığı için yürüyememe, bireyin sapma sonucunda normal kabul edilen bir etkinliği yapamamasını ifade eden “yetersizlik” kavramının örneğidir.
- Tekerlekli sandalye kullanan birinin yaşadığı apartmanda engelli rampasının olmaması, yetersizlik yaşayan bireyin çevre etkisiyle karşılaştığı sorunları ifade eden “engel” kavramının örneğidir.

Risk taşıma ise çoğunlukta anlamlı derecede farklılaşmamış (normal kabul edilen) bireylerin her an bir sapmaya maruz kalabilme ihtimalini ifade eder. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 11: Özel eğitime ihtiyaç duyan çocuklardan eğitim aldıkları öğretim kademesinin tüm hedeflerini sınıftaki diğer öğrencilerle aynı düzeyde ya da zamanda öğrenmesi beklenemez. Özel gereksinimli öğrencilerin kendileri için hazırlanmış bireyselleştirilmiş eğitim programlarındaki hedefleri kazanmasına uğraşılır. Özel eğitimde önemli olan öğrencilerin akranları ile olduğu ortamda kendisi için maksimum verim almasıdır. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 12: Özel eğitime gereksinimi olan çocukların normal gelişim özelliği gösteren akranlarıyla fiziksel ve sosyal açıdan aynı ortamı paylaşmaları tam zamanlı kaynaştırma değildir. Tam zamanlı kaynaştırma ya tabi tutulan öğrenciler, bireysel yetersizliklere dayalı özel eğitim alınan destek eğitim odalarına alınmazlar. Mehmet’in de eğitimi için ayrılan zamanın tamamında akranlarıyla olması kararlaştırıldığından, Mehmet tam zamanlı kaynaştırmaya tabi tutulmuştur. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 13: Özel eğitimin “her bireyin akranlarıyla birlikte, aynı kurumda eğitim alma hakkının olması” ilkesi, özel eğitime gereksinim duyan bireyin toplumdan soyutlanmaması için kaynaştırma eğitimin kullanma ile ilgilidir. Parçada, gelişmemiş ya da az gelişmiş ülkelerde öğrencilerin ayrıştırıldığından söz edildiği için bu ülkelerde “her bireyin akranlarıyla birlikte aynı kurumda eğitim alma hakkının olması” ilkesine aykırı hareket edildiği söylenebilir. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 14: Destek eğitim odaları, kurumlarda yetersizliği olmayan akranlarıyla aynı sınıfta okuyan özel eğitim gereksinimli öğrencilere ve üstün yetenekli öğrencilere özel araç gereçlerle ek eğitim verilmesi amacıyla kullanılır. Destek eğitim odaları, millî eğitim müdürlükleri tarafından açılır. Bu odalarda yürütülecek eğitim öğretim faaliyetlerinin planlanması ise okul yönetimlerinde yapılır. Dolayısıyla verilen II numaralı bilgi doğrudur I ve III numaralı bilgiler yanlıştır. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 15: Özel eğitime gereksinim duyan her birey için bireyselleştirilmiş eğimi programı (BEP) hazırlanması yasal bir zorunluluktur. BEP hazırlanırken bireyin yetersizlik türü ve derecesi değil eğitim ihtiyaçları göz önüne alınır. BEP hazırlamanın gerekçeleri arasında A, B, C ve D seçeneklerindeki ifadeler sayılabilir. Öğrencilere BEP hazırlamanın öğretmenin iş yükünü hafifletme gibi bir gerekçesi de sonucu da yoktur. Zira BEP’i hazırlayan komisyonda öğretmenler de yer alır ve öğretmenlerin BEP’li öğrencilerine özel ilgil göstermesi gerekir. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 16: Fiziksel ya da duyuşsal alanda bir yetersizliğin olmamasına karşın dinleme, konuşma, okuma, yazma, heceleme, dikkat yoğunlaştırma matematiksel işlemleri yapma alanlarında zorlanan bireyler özel öğrenme güçlüğüne sahiptir. Özel öğrenme güçlüğüne sahip bireyler özel öğrenme güçlüğüne sahip olarak nitelemek daha doğrudur. Doğru cevap C seçeneğidir.

Test 2 Çözümleri

Çözüm 1: Kaynaştırma eğitimi alan özel gereksinimli öğrencilerin uygun araç gereçlerle donatılmış ortamlarda destek eğitim alması amacıyla “kaynak oda” oluşturulur. Kaynak odalar yalnız özel gereksinimli öğrencilerin değil, üstün yetenekli öğrencilerin de faydalanması için millî eğitim müdürlüklerince açılır. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 2: Kaynaştırma eğitimi, hafif düzeydeki problemlere sahip öğrencilere verilebilir. Kaynaştırma eğitiminde sınıf ortamında bulunması kendine yarar sağlayacak öğrenciler, akranlarıyla birlikte öğrenim görür. Buna göre işitme, görme ya da ortopedik yetersizliği, dil ve konuşma ile ilgili sorunları olan öğrenciler kaynaştırma eğitimi alabilir. Çok ağır düzeyde zihinsel yetersizliği olan bireyler ise sadece eğitsel alanda problem yaşayan bireyler değildir. Aynı zamanda devamlı yardıma ve bakıma ihtiyaç duyan bu bireylerin eğitim-öğretim hizmetlerinden yararlanması mümkün olmamaktadır. Bu nedenle ağır düzeyde zihinsel yetersizliği olan bireylerin kaynaştırma eğitimine alınması mümkün değildir. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 3: Zihinsel işlevler ile kavramsal, sosyal ve pratik uyum becerilerindeki eksiklikleri nedeniyle öz bakım becerilerinin öğretimi de dâhil olmak üzere yaşam boyu süren, yaşamın her alanında tutarlı ve yoğun özel eğitim ve destek eğitim hizmetine ihtiyacı olan bireyler ağır düzeyde zihinsel yeterliliğe sahiptir. Dolayısıyla parçadaki durumun karşılığının ağır düzeyde zihinsel yetersizlik olduğu görülür. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 4: Kaynaştırma eğitiminde hizmetler öğrenci temelli ilerler. Okul-öğretmen temelli ilerler ifadesi yanlıştır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 5: Sağlık durumu zihinsel ve duygusal faktörlerle açıklanamayan; bireyin kendisi ve çevresiyle dengeli doyurucu ilişki kurma ve sürdürmede güçlük çekmesi, genel bir mutsuzluk ve depresyon hali, bireysel veya okul problemleriyle ilgili korku, tırnak yeme, parmak emme vb. problemler yaşanması duygusal uyum güçlüğü olarak tanımlanır. Ali de zihinsel ve duygusal yönden sağlıklıyken bazı uyum sorunları yaşadığı için duygusal uyum güçlüğüne sahiptir. Doğru cevap D seçeneğidir.

Konu Anlatımı, Çözümlü Soru Bankası

Çalışma Yaprakları, Deneme Sınavları, Özetin Özeti

Ders Ders Soru Bankası

İvedik Organize Sanayi Matbaacılar Sitesi
1518 Sok. Mat-Sit İş Merkezi No.:2/20
Yenimahalle / ANKARA
Telefon: 0 312 384 29 95 - WhatsApp: 0 505 925 57 81
www.datayayinlari.com | bilgi@datayayinlari.com

